

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 80 petič vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2,50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati petič vrst Din 4.— Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.381

Nova žrtev ČSR na oltar miru:

Prezident dr. Beneš se je umaknil

Po imenovanju nove vlade, ki naj izvede novo organizacijo države, je prezident dr. Beneš odstopil in se po radiu poslovil od naroda, pozivajoč ga k slogi in vztrajnemu delu za domovino

Praga, 6. oktobra. Br. Svoji je predsednik vlade general Syrový sporočil po radiu: Z bolejšjo zavednostjo češkoslovaškega državljanja, z globoko ranjenim srcem legionarja in bojevnika izvršujem v tem trenutku najtežjo nalogo svojega življenja, ko vam, državljani, sporočam, da je prezident republike dr. Edvard Beneš odločil

svoje mesto in s tem dal nov svetel primer samozatajevanja in požrtvovalnosti. Težna odločitev prezidenta republike je takšna, da morajo besede podati samo bežno sliko naše ginjivosti in našega čustvovanja. Prezident republike dr. Beneš mi je poslal naslednje pismo:

naroda in pobornik miru. Vest so objavili listi v posebnih izdajah, ter je izvala največje presenečenje in obžalovanje. Washington, 6. okt. e. V tukajšnjih diplomatskih krogih vidijo v ostavki predsednika češkoslovaške republike dr. Beneša izraz želje češkoslovaške vlade, da se ustvari možnost za realno ureditev go-

spodarskih in političnih odnosov z Nemčijo. V splošnem vlada prepričanje, da je bil povod za ostavko dr. Beneša monakovski sporazum in da je bil dr. Beneš eksponent dosedanje francoske protinemške politike. V ostalem pa obžalujejo, da izginja z evropskega poprišča državnik tako visokih kvalit, kakor je bil dr. Beneš.

Prezidentovo demisijsko pismo „Izvajam konsekvence in se umikam“

»Gospod predsednik vlade! Tri leta mojeg predsedovanja republiki so dosegla z dogodki zadnjih dni svoj višek, z dogodki, ki so za nas neizmerno žalostni in za naš narod silno dalekosežni. Ti dogodki so nam stili dušo in srce, raztrgali živce in razum, toda niso stili naše vere, ne naše zvestobe do idealov našega naroda in naše države, do idealov, katerih nosilec je vedno bil češkoslovaški narod in katerim ostane zvest. Ti zgodovinski dogodki so skoraj do temeljev izpremenili pogoje za nadaljnje življenje in razvoj naše države.

Pravkar se nam je posrečilo sestaviti vlado, ki je pod novimi razmerami vlada miru in reda, vlada stremjenja po gospodarski in socialni rekonstrukciji, vlada, katere naloga je predvsem usmerjena na notranje delo, na novo organizacijo in splošno obnovo. Prepričan sem, da bo imela vlada pri tem delu popoln uspeh. Sam za svojo osebo pa smatram za potrebno, da iz nove situacije izvajam konsekvence in se umaknem s svojega visokega položaja. To je potrebno, da bi tudi v tem težkem času storil svojo dolžnost ter da bi tako olajšal zdrav notranji in zunanje-politični razvoj faktorjev in vas prosim kot predsednika vlade, da ukrenete vse potrebno po določbah ustave.

Praga, 6. okt. e. Kakor znano, se je danes pričelo posvetovanje glavnega odbora slovaške avtonomistične stranke v Zilinu, na katerem bodo razpravljali o znanih dalekosežnih predlogih vlade glede izpolnitve slovaških zahtev. Po zadnjih vesteh iz Zilina vlada v tukajšnjih političnih krogih velik optimizem.

1. Priznanje narodne samobitnosti slovaškega naroda; 2. priznanje slovaškega jezika kot uradnega jezika na Slovaškem; 3. Ustanovitev slovaške zakonodajnega zbora. 4. Ustanovitev avtonomne slovaške vlade, katere pristojnost in odnos do prške vlade bodo v parlamentu naknadno določili.

Imel sem na vsem tem tako velik delež, da ne morem preko tega ter se zavedam, kaj moram pod novimi okoliščinami storiti kot prezident republike. Izvoljen v dočla drugačnih okoliščinah in pogojih ne morem iti danes preko tega. Razmere so se tako izpremenile, da bi utegnili biti moja oseba kot oseba politika ovira za razvoj, kateremu se mora danes prilagoditi naša država, zlasti z mednarodnega stališča in glede na to, da je treba sedaj naglo doseči mir okrog nas ter dobro razmerje in sodelovanje s sosedi.

Zahvaljujem se vam in vašim tovarišem za sodelovanje in želim vam in vsem ostalim resničnem uspehu pri nadaljnjem vašem delu. V globini svoje duše sem trdno prepričan, da bodo skoraj nastopili boljši časi, časi mirnega in plodnega dela ter uspehov in blagostanja nove češkoslovaške države in vsega češkoslovaškega naroda. — Dr. Edvard Beneš.

Praga, 6. oktobra. AA. (Havas). Po poročilih iz krogov zastopnikov vseh slovaških političnih strank, ki so se zbrale v Zilinu, je prišlo do sporazuma in sprejetja načrta, ki ga je bil izdelal bivši predsednik češkoslovaške vlade dr. Hodža. Ta načrt vsebuje:

V slovaških političnih krogih mislijo, da bo danes vodstvo Hlinkine stranke izdalo apel na prebivalstvo, v katerem se bo zavzelo za ta načrt. Prav tako bo stranka na svoji današnji seji odobrila imenovanje generalnega tajnika stranke dr. Sokola za ministra slovaških zadev v Pragi.

Kaj vse še zahtevajo Nemci

Mednarodni odbor je večino nemških zahtev sprejel, le o plebiscitu se še pogajajo

Berlin, 6. okt. e. Predstavnik nemške vlade v mednarodnem odboru je zavzel včeraj glede vprašanja reparacij v sudetskikh krajih stališče, da mora na podlagi monakovskega sporazuma češkoslovaška vlada nadoknaditi vso škodo, ki je nastala v sudetskem področju. Nemčija zahteva zgradbo vseh poslopij, ki so bila porušena ter popravilo cest in železnice, ki so jih poškodovale češki vojaki pred prihodom nemške vojske.

Mednarodni odbor je večino nemških zahtev sprejel, le o plebiscitu se še pogajajo. O tem se pogajanja še nadaljujejo in odločitev še ni padla. Mednarodna komisija je dalje priporočila upravi nemških in češkoslovaških železnice, naj stopita takoj v neposreden stik ter na podlagi medsebojnega sporazuma olajšata rešitev vprašanja, ki se poraja v nekaterih krajih zaradi organizacije prevoza, železniških zvez ter zaradi oskrbe prebivalstva z živilji.

Berlin, 6. okt. br. Mednarodna komisija je določila, da se do 10. oktobra odstopi Nemcem vse sudetsko-nemško ozemlje, kjer imajo Nemci nad 50 odst. prebivalstva. Pogajanja o tej točki so bila zelo težavna, ker so Nemci trdovratno vztrajali na svojih zahtevah. Ostali delegati so predlagali, da se do tega roka prepusti Nemcem samo ozemlje, kjer imajo 70odstotno večino. Končno pa so morali vsi pristati na nemški predlog. Nemci tudi zahtevajo, da naj vlada za osnovo plebiscita stanje prebivalstva po statistiki iz l. 1918. O tem se pogajanja še nadaljujejo in odločitev še ni padla. Mednarodna komisija je dalje priporočila upravi nemških in češkoslovaških železnice, naj stopita takoj v neposreden stik ter na podlagi medsebojnega sporazuma olajšata rešitev vprašanja, ki se poraja v nekaterih krajih zaradi organizacije prevoza, železniških zvez ter zaradi oskrbe prebivalstva z živilji.

jali na svojih zahtevah. Ostali delegati so predlagali, da se do tega roka prepusti Nemcem samo ozemlje, kjer imajo 70odstotno večino. Končno pa so morali vsi pristati na nemški predlog. Nemci tudi zahtevajo, da naj vlada za osnovo plebiscita stanje prebivalstva po statistiki iz l. 1918. O tem se pogajanja še nadaljujejo in odločitev še ni padla. Mednarodna komisija je dalje priporočila upravi nemških in češkoslovaških železnice, naj stopita takoj v neposreden stik ter na podlagi medsebojnega sporazuma olajšata rešitev vprašanja, ki se poraja v nekaterih krajih zaradi organizacije prevoza, železniških zvez ter zaradi oskrbe prebivalstva z živilji.

Pogajanja z Madžari odgojena

Zaradi ostavke prezidenta dr. Beneša se bo mešana komisija sestala šele pojutrišnjem

Budimpešta, 6. okt. e. Zaradi spremembe češkoslovaške vlade in ostavke prezidenta dr. Beneša, so pogajanja med Češkoslovaško in Madžarsko odgojena za dva dni.

noti praški vladi. Vest o ostavki dr. Beneša je izzvala na Madžarskem ogromno senzacijo. Dr. Beneš ni vžival madžarskih simpatij in je bila njegova ostavka sprejeta z vidnim olajšanjem.

Listi poročajo, da so se češkoslovaške čete umaknile z madžarske meje, prav tako pa iz madžarskih obmejnih krajev tudi češkoslovaške krajevne oblasti. Komarno in več drugih madžarskih mest je razobesilo madžarske zastave. Listi tudi trdijo, da so češkoslovaški vojaki madžarske narodnosti že odpustajo iz vojske. Madžarski tisk gre v svojih zahtevah še dalje kakor doslej in zahteva, da se tudi slovaškemu in rusinskemu narodu prizna pravica samoodločbe. Madžarska še nadalje vztraja na zahtevah, ki jih je madžarski poslanik predložil v svoji zadnji

Akcija mladine

Praga, 6. okt. br. Zastopniki češkoslovaških mladinskih političnih organizacij so imeli danes konferenco, na kateri so sklenili osnovati skupno osrednjo organizacijo in izdelati skupni ideološki program. Cilj te akcije je, pripraviti mladino za aktivno sodelovanje v javnem življenju države, ker zahtevajo eksistenčni pogoji nove države, da pridejo na krmlno ljudje, ki niso obremenjeni v preteklosti.

V Londonu so začeli zvoniti

z drugimi zvonovi — po toči

Anglija streml po diktaturi velesil — Tudi kusija ne sme biti izločena

LONDON, 6. oktobra. AA. (Reuter). V spodnji zbornici je finančni minister John Simon v imenu vlade odgovorjal na vprašanja g. Edena, ali bo monakovski sestanek rodil pravi škrtir velesil. Izjavil je: Če se postavi vprašanje, ali smo voljni začeti prijateljske konzultacije s Francijo, Italijo in Nemčijo o evropskih problemih, izjavljam, da takšne konzultacije ne odklanjamo. Toda če stavite vprašanje ali pripravljamo pak, sklenjen izključno med štirimi velesilami, neopustovanje drugih velikih in majhnih držav, da bi njim vabili svojo voljo, lahko v imenu vlade odločno izjavim in podčrtam, da vlada nikdar ni imela takoga namena in ni vodila take politike.

Važno je, da si zagotovimo sodelovanje tudi manjših evropskih držav, ki predstavljajo pomembne pomočnike pri ohranjanju mira.

Berlin, 6. okt. AA. (DNB). »Berliner Borsenzitung« zelo ostro napada dr. Beneša in pristavlja, da po njegovi ostavki češkoslovaški narod ostane ter se mora znajti v novih razmerah. Če bo prišel na čelo ČSR pravi človek, potem se bo Čehom in Slovkom posrečilo zgraditi novo domovino v skladu z zakoni zgodovine, zemljepisja in gospodarstva. V teh neopremisljenih zakonih obstoji tudi dejstvo, da monata nemški in češkoslovaški narod hote ali ne hote živeti v sosesčini in v medsebojnem sodelovanju. Posledj mesata med obema narodoma nastopiti sile, ki bodo pospešile sodelovanje. Nemški narod je na to sodelovanje takoj pripravljen.

Nato je sir John Simon govoril o novem položaju in novem razmerju med Nemčijo in Anglijo ter poudaril, da angleški narod ni iz strahu hotel ohraniti mira, in da tudi noče miru za vsako ceno. Če avtoritativni režimi mislijo, da se demokracije ne morejo zediniti in zložiti nastopiti, se v zmoti.

Bukarešta, 6. oktobra. e. Vest o ostavki dr. Beneša je izzvala v Bukarešti globok vtis, saj je bil prezident češkoslovaške republike upoštevan kot ena največjih političnih osebnosti in je bil tudi splošno spoštovan kot velik prijatelj rumunskega

Nikesar ni v sedanjem postopanju nacionalno-socialistične. Nemčije ali v Hitlerjevi knjigi »Mein Kampf«, kar bi opravičevalo naš optimizem. Vendar je le treba priznati, da je Hitler od svojih zahtev v Monakovu nekoliko popustil, čeprav je popustanje za diktaturo posebno težko. Vsekakor od nas se mora vprašati, kaj bi bil on storil, če bi bil postavljen pred vprašanje, ali naj za ohranitev mira sprejme monakovski sporazum.

Dr. Edvard Beneš

Prezident češkoslovaške republike dr. Edvard Beneš se je rodil 28. maja 1884. v Požanah pri Kralovicah v zapadni Češki. Njegov oče je bil srednji kmečki posestnik in po njem je sin podedoval neumorno marljivost in vztrajnost. Nadarjenega dečka so starši poslali na gimnazijo v Kraljevo Vinohrade, po končani srednji šoli pa je mladi Beneš hodil na praško vseučilišče, kjer je študiral filologijo in se tudi zanimal za sociološke vede. Oboje je poslušal pri Masaryku, s katerim je kmalu stopil v tesne stike. V Parizu je nadaljeval študij socioloških in političnih ved ter posejal tudi visoko šolo političnih znanosti. Leta 1908. je bil promoviran za doktorja prava na univerzi v Dyonu, kjer je končal pravne nauke. Njegova disertacija je obsegala temo »Avstrijski problem in češko vprašanje«.

Že za časa študija je dr. Beneš ogromno pisal, obravnavajoč v svojih člankih kulturna, socialna in politična vprašanja zapadne Evrope. Po povratku v Prago je bil leta 1908 na praški univerzi promoviran za doktorja filozofije, naslednje leto pa je bil imenovan za profesorja praške trgovske akademije. Leta 1912 se je habilitiral na Karlovi univerzi kot docent za sociologijo in leto dni pozneje je postal tudi docent tehniške visoke šole v Pragi.

Po temeljiti znanstveni pripravi je stopil na politično poprišče in se pridružil Masarykovim napredni stranki. V češki javnosti si je s svojimi temeljitimi znanstvenimi in narodnimi razpravami pridobil velik ugled, vendar v politiki sprva ni mogel prodreti, saj Masaryk ni imel mnogo pristašev. Ob izbruhu svetovne vojne, ko je Masaryk odšel v inozemstvo, je ostal dr. Beneš v Pragi in tvoril zvezo med češkoslovaškim revolucionarnim odborom v tujini. Leta 1915. je moral pobegniti v tujino, da se ogne preganjanju. Odšel je v Pariz, kjer je postal tajnik čst. Narodnega sveta, ki je postal vrhovni organ za vse češkoslovaško uporniško delo. Vodil je tudi pogajanja z antanto in od nje izposloval priznanje samostojne češkoslovaške vojske in Narodnega sveta kot prve vlade češkoslovaške države. V tej vladi je dr. Beneš opravljal posle zunanjega ministra. Pri mirovnih pogajanjih je skupno z dr. Kramarom vodil češkoslovaško delegacijo. Po sklenjenem miru se je vrnil v Prago, kjer je postal poleg Masaryka sovtorec svobodne češkoslovaške države.

Od obstoja češkoslovaške republike pa do izvolitve za prezidenta 18. decembra 1935. je bil dr. Beneš nepretrgoma zunanji minister bratske republike. Vse njegovo delo je bilo osredotočeno na utrditev češkoslovaške in konsolidacije Srednje Evrope.

Znano polje Beneševskega udejstvovanja je bila tudi Zeneva, kjer si je zaradi svoje konklantnosti, temeljitega svetovno-političnega znanja in državniške sposobnosti pridobil splošen ugled. Dr. Beneš je bil tudi glavni tvorec Male antante. Pa ne samo v politiki in pri vodstvu državnih poslov, temveč tudi kot učenjak je užival nedeljen slova.

Dr. Schuschnigg je še na Dunaju

Dunaj, 6. okt. AA. (Reuter). Soprega bivšega kancelarja Schuschnigga je sporočila dopisniku agencije Reuter, da se njen mož stalno nahaja na Dunaju. Njegov dopisnik, da ga stalno obiskuje in mu piše, vendar pa je monata objavitelj obvestila, da ne bo dejala o njegovem položaju nobenih podatkov. Toda kljub temu je ga Schuschniggova izjavila, da izgleda kancelar silno star, da so mu osteli lasje, sicer pa da je popolnoma zdrav.

PRISTOPAJTE K JČ LIGI!

Odmev po svetu

Z ostavko dr. Beneša se je sicer že računalo, vendar pa jo vsi, razen Nemcev, obžalujejo

Praga, 6. okt. e. Ostavka predsednika republike ni prišla nepričakovano, vendar se je smatralo, da bo prezident odstopil šele potem, ko bodo definitivno razčišteni češkoslovaško-nemški odnosi. Splošno mišljenje je, da predstavlja ostavka zaključek dosedanje pričetke nove dobe, ki bo orientirana napram Berlinu in Rimu, vsaj za sedaj. V vojaških krogih, ki so odločno za novo vlado, smatrajo polno politično preorientacijo za bistveno potrebo in v sedanji situaciji. V tem pogledu piše tudi znani vojaški strokovnjak Jester v »Lidovih Novinah«: V svojih novih mejah naša država ne predstavlja nobene resne sile proti Nemčiji. Zaradi tega ne bo mogla nikdar sodelovati v nobeni koalaciji, naperjeni proti Nemčiji. Na podlagi tega moramo v bodočnosti voditi realnejšo politiko. Naša politika mora, pa naj hočemo ali nehočemo, voditi do dobrih odnosov napram Nemčiji, katero bi mi že zdavnaj vodili, če nam ne bi bil »viteški« zapad stalno grozil z odpovedjo zvez.

1920. leta 1927, ko je bil spet izvoljen dr. Masaryk in leta 1934. Prezident republike se voli za dobo 7 let in ne more biti dvakrat zaporedoma izvoljen. Ta izjema je veljala samo za dr. Masaryka sprito njegovih ogromnih zaslug za osvobodjenje in uedinjenje češkoslovaškega naroda.

Volitve novega prezidenta bodo na Hradčanih, kjer so snoči sneli prezidentovo standardo, ki od danes dalje plapolna na Kolovarski palači, kjer je sedež vlade.

Spričo dejstva pa, da je češkoslovaško narodno predstavništvo z odepitvijo Syrového in drugih pokrajini okrnjeno, je dvomljivo, ali se bo mogla izvolitev novega prezidenta izvesti v ustavnem roku. Zato je verjetno, da bo sedanji provizorij trajal delj časa, to je do končne ureditve državnih meja. Dotlej bo vršil prezident-ske funkcije ministriški predsednik general Syrový.

Pariz, 6. okt. AA. (Havas). Francoski tisk se bavi z ostavko dr. Beneša ter mu izkazuje vse priznanje kakor tudi priznanje njegove državi zaradi žrtve, ki jih je doprinesla za mir. Bourges piše v »Petit Parisien« sledeče: Ostavka dr. Beneša, našega najbolj zvestega prijatelja, je dogodek, ki ga bodo vsi Francozi sprejeli z velikim obžalovanjem. Njegov odhod s češkoslovaškega in evropskega političnega poprišča je prizor, ki je prav tako pretresljiv, kakor bole vse žrtve, ki jih je doprinesla njegova država. Odhaja velik Evro-

pec, a zgodovina bo priznala, da je bil rešitelj miru. V listu »Epocque« piše Dekirle: Ne poslavljaj se samo dr. Beneš, temveč tudi veliki pristaši prijateljstva s Francijo. Leon Blum pravi v »Populaire«: Poslovilo-ni sporočilo dr. Beneša je tako resno in pretresljivo, kajti v njem se kaže silna vedrina, ki je kar ganljiva. Zgodovina bo pokazala pravo vrednost tega moža, namreč tista zgodovina, ki ga do danes še ni poznala. Švedska ve, da je Češkoslovaška storila v kritičnem trenutku vse tisto, kar je od nje pričakoval svet ter je tako dr. Beneš in nihče drugi zaslužil Nobelovo mirovno nagrado.

Berlin, 6. okt. AA. (DNB). »Berliner Borsenzitung« zelo ostro napada dr. Beneša in pristavlja, da po njegovi ostavki češkoslovaški narod ostane ter se mora znajti v novih razmerah. Če bo prišel na čelo ČSR pravi človek, potem se bo Čehom in Slovkom posrečilo zgraditi novo domovino v skladu z zakoni zgodovine, zemljepisja in gospodarstva. V teh neopremisljenih zakonih obstoji tudi dejstvo, da monata nemški in češkoslovaški narod hote ali ne hote živeti v sosesčini in v medsebojnem sodelovanju. Posledj mesata med obema narodoma nastopiti sile, ki bodo pospešile sodelovanje. Nemški narod je na to sodelovanje takoj pripravljen.

Nato je sir John Simon govoril o novem položaju in novem razmerju med Nemčijo in Anglijo ter poudaril, da angleški narod ni iz strahu hotel ohraniti mira, in da tudi noče miru za vsako ceno. Če avtoritativni režimi mislijo, da se demokracije ne morejo zediniti in zložiti nastopiti, se v zmoti.

Bukarešta, 6. oktobra. e. Vest o ostavki dr. Beneša je izzvala v Bukarešti globok vtis, saj je bil prezident češkoslovaške republike upoštevan kot ena največjih političnih osebnosti in je bil tudi splošno spoštovan kot velik prijatelj rumunskega

Nikesar ni v sedanjem postopanju nacionalno-socialistične. Nemčije ali v Hitlerjevi knjigi »Mein Kampf«, kar bi opravičevalo naš optimizem. Vendar je le treba priznati, da je Hitler od svojih zahtev v Monakovu nekoliko popustil, čeprav je popustanje za diktaturo posebno težko. Vsekakor od nas se mora vprašati, kaj bi bil on storil, če bi bil postavljen pred vprašanje, ali naj za ohranitev mira sprejme monakovski sporazum.

Restavracija - klet ZVEZDA

Danes, vsak četrtek in petek sveže MORSKE RIBE

Luben, Lovrata, trljaja, zobatec, cipalj, skuše, tunj i. t. d. — Kuhinja pod prvovrstnim strokovnim vodstvom! Ravnohar prispel sladki dalmatinski mošt in teran. — ABONENTI se sprejemajo na prvovrstno hrano za nizke cene. Vas najvišjeje vabi

Uprava ZVEZDE

DNEVNE VESTI

— Carinski dohodki. Po podatkih centralnih carinskih blagajni so značali carinski dohodki od 20. do 30. septembra 34.065.764 din. Od 1. aprila do 30. septembra so značali carinski dohodki din 527.420.465. V proračunu je bilo za to razdobje predvidenih 505.342.500 din tako da znaša prebitok 22.077.565 din.

— Kongres brivcev. Vsedržavni kongres brivskih, frizerskih in lasničarskih mojstrov bo v ponedeljek 10. t. m. v svečani dvorani Obrtnega doma v Beogradu. Iste dne priredi Zveza brivsko-frizerskih mojstrov s svojimi organizacijami veliko jugoslovensko nagradno tekmovanje strokovnih del iz brivsko-frizerske stroke v dvorani Akademije znanosti v Beogradu. Tekma bo v okviru prve vsedržavne obrtne razstave. Tekmovalec, ki bo dosegel največji uspeh, bo proglašen za prvaka brivsko-frizerske obrti v naši državi.

V nedeljo 9. oktobra

Gasilska tombola

pred Gasilskim domom na Viču.

Pričetek ob 14. uri

Glavni dobitki: 10 moških in ženskih dvočkov, ter mnogo drugih dobitkov. Cena tablice Din 3.—

— Ameriški publicist v Dalmaciji. V Si-beniku je prisel ameriški novinar Douglas Sandler, urednik nekakega velikega biografskega magazina v Washingtonu. Prepotoval je malone že vse evropske države in napisal mnogo člankov o njih. Sandler ni prvič v Dalmaciji. Že pred štirimi leti je napisal več člankov o naši državi.

— Split dobi veliko pošto. V Splitu grade reprezentativno palačo nove glavne pošte. Ker bo splitska avtomatska telefonska centrala matica za skupinske centrale večjih mest v okolici Splita, so že začeli montirati centrale v Trogru, Kaštel-Starem, Solinu, Omišu, Makarski in Hvaru. Moderna aparatura za splitsko avtomatsko centralo, ki bo nameščena v novem poslopiju, je bila že odpeljana iz Berlina.

PONOČNI DOŽIVLJAJ

Film najnapetějšíh senzacij. — V glavnih vlogah znani CHARLES BOYER in lepa JEAN ARTHUR

KINO UNION, tel. 22-21

Predstave ob 16., 19. in 21. uri

— Subskripcijska doba za naročilo prof. Janka Mikarja izbranih spisov I. zvezek traja le do 15. t. m. Cene so v prednaročni izdatno nižje kakor kasneje v knjigotštvu. Knjiga, ki jo bo izdalo Slovensko planinsko društvo v Ljubljani, bo obsegala okrog 300 strani ter bo imela 16 umetniških prilog. Naklada je odvisna od števila prednaročnikov. Planinci in ljubitelji planinskega slovstva hitite s prijavi, da bo moglo SPD naročiti zadostno število izvodov izbranih del šaljivo resnega planinskega pisatelja prof. Mikarja. Naročila sprejema pisarna SPD, Ljubljana, Aleksandrova cesta 4-I.

— Za protituberkulozni teden je naknadno prispeval pred kratkim umrli veleindustrialec in veleposrednik g. Franc Dolenc znaten prispevek. Neposredno pred svojo smrtjo se je v svo velikušnostjo spomnil Protituberkulozne zveze in njenega gibanja, kar bi tudi vsem drugim gospodarstvenim činiteljem toplo priporočali. Za prispevek se cenjeni rodbini blagega pokojnika najiskrenejše zahvaljuje Protituberkulozna zveza v Ljubljani.

— Konferenca o živinskem cepivu. Jutri popoldne bo v Beogradu konferenca, na kateri se bo obravnavalo zelo važno vprašanje naše živinoreje, namreč vprašanje živinskega cepiva, njegove proizvodnje in prodaje. O proizvodnji in prodaji živinskega cepiva in drugih zdravil v veterinarski stroki bo poročal veterinar Zveze zdravstvenih zadrug dr. Ković. Po diskusiji bo sprejeta resolucija, ki bo poslana na mednarodna mesta, da se čimprej ukrene vse potrebno, da se zdravila in veterinarska služba čimbolj prilagodita potrebam naše-ga živinorejca.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno, deževno in nekoliko hladnejše vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani, Zagrebu, Splitu, Dubrovniku in na Rabu. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu 25, v Dubrovniku 23, v Splitu 20, na Visu 19, na Rabu 17, v Mariboru 14,2, v Ljubljani 14, v Zagrebu 13, v Sarajevu 12. Dovi je kazal barometer v Ljubljani 761,2, temperatura je znašala 11,4.

— Večerni trgovaški tečaj za izobrazbo in strokovno izpopolnitev pisarniških moči na znanem trgovskem učilišču »Christofor učni zavod, Ljubljana, Domobranska 15. Ravnateljstvo obvešča zainteresirane, da je vpisovanje dnevnopopolno, popoldne in zvečer do 8. ure. Vsi dosedaj vpisani slušatelji (-ice) se zberejo danes, v četrtek, ob 20. v šolskih prostorih zaradi razglasitve urnika. Redni pouk se prične v ponedeljek 10. oktobra. Do tega dne traja tudi redno vpisovanje. Poučujo se vsi strokovni predmeti: knjigovodstvo, trgovsko-obrtno računstvo, korespondenca, pisarniška dela, stenografija, stroje-pis, nemščina itd. Dovoljuje se tudi obisk posameznih predmetov. Na željo se vrše še posebni tečaji za nemško stenografijo, italijansko, francoščino, stroje-pis itd. Šolnina je najnižja. Pojavnila in nove prospekte daje ravnateljstvo ustno ali pis-meno.

Danes ob 20. uri češki vefilm „Hajduk Janošik“ in „Plesem za Te“, Kino Moste

— Spet nesrečen skok z vlaka. Včeraj smo poročali, da se je ponoči pri skoku z vlaka ponesrečil na postaji Kresnice posestnik Gril z Miklavčevega vrha, že včeraj popoldne pa se je tam pripetila enaka nesreča 23letnemu delavcu Francetu Razboršku iz Moravč. Pri skoku z vlaka tik pred postajo je padel in se težje poškodoval po glavi. Po Razborška so prišli reševalci, ki so ga prepeljali v bolnico. V bolnico so davi prepeljali tudi 27letnega Franceta Slabeta z Vrhnike, ki mu je v gozdu padel na desno nogo težak hloč ter mu jo zlomil.

— Netočna vest. V soboto smo poročali, da se je pripetila na cesti Varaždin—Lud-breg težka avtomobilska nesreča. Sofer Marjan Komel iz Maribora nam k tej vesti poroča, da ni res, da bi bil on povozil kmeta Sačiča, temveč ga je ubil splašeni konj. On mu je samo nudil prvo pomoč in ga prepeljal v bolnico.

— Nerednosti v dostavi pošte. Neki naš naročnik v Mostah-Komendi dobi »Slovenski Narod« po pošti. Zadnje čase pa se je že večkrat pripetilo, da ga ni dobil. Prosimo pošto upravo, naj se malo pozanima za razmere na pošti Moste-Komenda. Ne moremo verjeti, da bi bila kriva pošta, če bi pa bila, naj se te nerednosti takoj odpravijo.

— Tragična smrt mladega inženirja. V predoru onstran Vrhovni se je smrtno ponesrečil mladi inženjer Josip Baglama. Zaposlen je bil pri železniški direkciji in je delal na terenu. V nedeljo se je sestal še s svojim prijateljem v Zagrebu, v ponedeljek zjutraj pa je moral z vlakom na terensko delo. Izmeriti bi bil moral predor onstran Vrhovni, ki je največji na progi med Vrhovinami in Splitom. Ob določenem času je krenil na pot, a že v ponedeljek popoldne je bil njegov brat obveščen, da so našli bratovo truplo razmesarjeno v predoru. Mladega inženirja je povozil vlak.

— Zena ubila pijanca. V Srednji Dobrni pri Užuži Požgi se je odigrala v to-rek zvečer rodbinska tragedija. Gvozdenja Krsmanovič je ubila svojega moža Jakoba. Zakonca sta se že dolgo prepirala in večkrat tudi strela. Mož je bil pijanec in kadar se ga je preveč nalezal, je pretepel ženo. V torek je našla žena pi-

janega v krmi brez belila v šepu. Zapo-dila ga je domov, mož pa s tem ni bil za-dovoljen, in se je ženi upel. Žena je ime-la v roki klapeto, s katero ga je udarila večkrat po glavi tako močno, da je in-dihnil.

— Samonar zagrebškega kolporterja. Včeraj popoldne so ga ustrelili v Zagrebu kolporter beograjskih listov Gjuro Adžić. Ljudje so ga našli v gozdu na mestu s preostankom zmrznega. Kamal je še snake življenja in hotel so ga prepeljati v bol-nico. Ko pa je prišel rešilni voz, je bil Adžić že mrtov. Kaj ga je poglavo v smrt ni znano.

Iz Ljubljane

— Iz smrti odličnega kulturnega delavca. Včeraj zjutraj je umrl v Ljubljani upoko-jeni profesor magr. dr. Jože Debevec, star 71 let. Bil je markantna osebnost v na-šem kulturnem in prosvetnem življenju, iz-redno marljiv, moč širokega obzora in zlatega srca, pri vseh svojih visoki nabra-ženosti in plodonosnem delu na kulturnem polju izredno skromen. Bil je papežev taj-ni komornik, ravnatelj uršulinske gimna-zije ter urednik »Doma in Sveta«. Zlasti mladina ga bo težko pogrešala, saj ji je bil najboljši prijatelj. Bodi mu lahka zem-lja!

— Iz Smuško telovadbo priredi Slovensko planinsko društvo v Ljubljani za smučar-je-planince, da si pred pričetkom zimске sezije razgibajo ude. Smuška telovadba je važna za vsakega smučarja, da si s pravil-nim gibanjem mišic utrdi proti bolečinam in nespretnostim, ki nastanejo po prvi smuški turi. Smuško telovadbo bo vodil znan smuški učitelj č. Černič Jože, ki že dve leti v zadovoljstvo tečajnikov vodi stal-no smuško šolo v domu na Komni. V tečaj se sprejmejo članice SPD ter tudi nečlanice in nečlanice. Smuška telovadba se bo vršila od 19. t. m. dalje vsako sredo od 19. do 20.30 v telovadnici II. drž. realne gimna-zije na Poljanah v Ljubljani. Prijave spre-jema pisarna SPD, Ljubljana, Aleksandro-va cesta 4-I. Hitite s prijavi, ker je šte-vilo tečajnikov omejeno.

KINO SLOGA — Tel. 27-30

OTOK GROZE

Razburilni trenotki in opasnem boju za življenje in ljubezen med morskimi roparji in divjimi zvermi.

— Iz Zalivanje granitnega tlaka po ljub-ljanskih cestah in ulicah bo veljalo nad-poldrugi milijon dinarjev in je v »Službi-nem listu« že razpis za licitacijo. Zalite bodo Masarykova, Vilharjeva, Smarinska, Resljeva, Gosposvetska, Bleiweisova in Vi-dovdanska cesta ter Metelkova. Komen-skega in Kolodvorska ulica. Granitne koc-ke bodo zalite z asfaltno zmesjo na račun tlakovalnega fonda mestne občine ljub-ljanske.

— Iz Plesni mojster Jenko se je vrnil iz inozemstva in daje informacije društvom, družbam in posameznikom glede pouka in vodstva plesne šole danes, jutri in v soboto od 12. do 13. ure in od 18. do 19. ure v Kazini-Zvezda.

— Iz Tečaj za slovensko stenografijo, ki ga prireja Trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani v času od 19. do 21. ure, prične v oktobru. Tečaj bo brezplačen. Prijave v društveni pisarni Gregorčičeva ul. 27, med 8. in 14. ur.

— Iz K. sv. Križu vozi Pečnikarjev avto-bus po isti ceni kot tramvaj.

— Iz Novodošle državne srečke prodaja menjalnika Relcher & Turk.

— Iz Tatovi ne mirujejo. V baraku na Jegličevi cesti, kjer imajo ljubljanski pro-stovoljni gasilci shranjenega nekaj orodja, so vlomili tatovi, ki so odnesli 4 kg težak medenast varnostni zaklep in mano-meter, napravo za pritisk pare. Vlomilci so povzročili gasilec nad 1000 din škode.

— Oni dan je bila ukradena z odr v oper-nem gledališču skoraj nova zimska suknja s svileno podlogo, vredna okrog 1000 din, last opernega pevca-gosta Cr. Solarija. Vodstvo gledališča je seveda takoj uvedlo strogo preiskavo, ki pa je ostala brez uspeha. Slednjic ni kazalo nič drugega, ne-go da je poravnala okradnemu gostu ško-do blagajna Narodnega gledališča, mučen vtis, ki ga je povzročila tatvina, pa je ostal.

— Iz Goršičeve gostilne na Tyrševi cesti je odnesel nepovabilen gost v torek ponoči 155 din, rjavo usnjato aktovko, za 300 din cigarete in nekaj mesnine. Goršič ima okrog 800 din škode. — Izpred vhoda Gospodarske zveze na Bleiweisovi cesti je nekdo odjedal železen sod, v katerem je bil petrolej. Ukradeni sod, ki ima št. 3038 in meri okrog 200 l, je vreden 500 din.

— Iz stanovanja kolarskega pomočnika Lo-vrenca Osredkarja v Dravljah je tat odne-sel usnjato listnico z raznimi dokumenti, orožnim listom in nekimi pogodbami. V posredovalnici za službe na Sv. Petra cesti je neka žeparica izmaknila Alojži Godčevi denarnico s 100 din. — Z dvoriš-ča na Celovški cesti 89 pa je neznan pri-jatelj kokeže petenke ukradel Mariji Mo-harjevi 4 kokeži, vredne 60 din.

— Iz Pobeglovski pes. Iz Codellijsve graščine na Kodeljevem je pobegnil 3000 din vreden pes jazebar, črne dlake z rume-nimi lisami. Ni tudi izključeno, da je psa, ki sliči na ime »Riki«, kdo ukradel.

Vsi, ki ste doživeli velike moreste življenja, mladostne ljubezni in brezpomenja, si ogledajte, kako sta jih doživela PAULA WESSELY in RUDOLF FORSTER v vefilmu

VELIKE NAROSTI

Režija Carl Froelich
Glasba: Benatzky

PREMIERA KINO MATICA 21-24 ob 16., 19. in 21. uri!
2 ZUENALA!

— Iz Večerni trgovaški tečaj na trgovskem učilišču »Christofor učni zavod, Ljubljana, Domobranska cesta 15, prične v četr-tek, dne 6. oktobra. Vpisovanje vsak dan dopoldne, popoldne in zvečer do 8. ure. Informacije in novi prospekti interesen-tom na razpolago. Dovoljen obisk tudi po-sameznih predmetov.

Iz Maribora

— Spomin kralja Zednitelja. V soboto 8. t. m. bo v franciskanski cerkvi Jadrav-ov spominski koncert v počastitev spomi-na nepozabnega kralja Zednitelja. Vsa ma-riborska nacionalna, stanovska in kultur-na društva se bodo po svojem članstvu udeležila tega spominskega koncerta.

— Gonilna jermena krađe. Te dni smo poročali, da so g. Glaserju iz Ruš ukradli iz žage pri Sv. Anehu 56 m gonilnih jer-menov. Očividno isti tatovi so zdaj vrdrli v žago Ivana Karničnika ter odnesli dva go-nilna jermena. Orožniki so tatovom uk za petami.

— Pobrezke novice. Prisrčno in toplo je bilo poslednje slovo od priljubljene gostil-nice in posestnice gospe Marije Holc. Pevsko društvo »Zarja« je pred hišo žalo-sti turbino in pretresljivo zapelo žalo-stinko »Vigred«, ob svežem grobu pa »Člo-vek glej, dočim so pevci društva pevko-vskih pomočnikov zapeli »Spomlad«. Bivši predsednik gostilničarske organizacije za

Maribor okolico g. Posti pa se je v toplo občutenih besedah poslovlil od nepozabne pokojnice. Pogreba so se udeležili v veli-kem številu tudi gostilničarji iz Maribora. Blagi in plemeniti pokojnici ohranimo tra-jen spomin, žalujočim naše iskreno sočutje.

— Niš sakarina, pač pa samokres. V stanovanju Josipa Babška v Koških so napravili organi mariborske glavne cari-narnice hišno preiskavo in sicer radi su-ma tihotapstva. Našli pa niso nobenega vti-hotapljenega blaga, pač pa vojaški samo-kres sistema Steyer 9 mm. Pri zaslišanju je Babšek dejal, da je samokres dan poprej našel pod klopio v Tomšičevem drevoredu Samokres so javni organi zaplenili.

— Vlomilci v kamniški cerkvi. Neznani vlomilci so vdrl v kamniško cerkev. Stikali so po tabernaklju, niso pa ničesar odnesli. Izpraznili so le obe puščici, v katerih je bilo precej denarja. Za vlomil-ci poizvedujejo.

— Brat pretepel brata. V mariborsko bolnico je moral 19letni Franc Babič iz Bivole, ki ga je brat v postelji tako pre-tepel, da mu je zlomil levico in mu za-dal tudi notranje poškodbe.

— Cigavo je kolo? Gostilničar Budvik Vlahovič z Aleksandrove ceste 38 je izročil policiji moško kolo z evid. št. 2-127882-19, ki ga je neznanec pustil pri njem še pred tedni. Ker se ni še nikoli javil, da se kolo njegovo, je gostilničar izročil kolo policiji, ki išče lastnika.

Prodaja cvetlic za praznike Vseh svetih

Tržno nadzorstvo bi moralo ščititi poleg trgovskih vrtnarjev tudi tisoče meščanov

Ljubljana, 6. oktobra.

Dne 30. septembra je mestno poglavar-stvo objavilo v »Slov. Narod«, da smejo umetne vence, šopke in cvetlice prodajati samo oni, ki imajo tozadevno obrtno po-oblastilo, oziroma vrtnarji s takim poobla-stilom. Poljedelci pa smejo prodajati cve-tlice, ki niso umetno gojene in ki so jih sami pridelali.

Naši trgovski vrtnarji vzgajajo nekatere, zlasti enoletne cvetlice naravnim po-tom, to je s semenom, druge pa umetnim (z deli rastlin, s potaknjenci, z delitvijo itd.), kar se te iz semena vzgojene izpre-vržejo, to je ne podedujejo lastnosti ma-ternih rastlin. Nič drugače ne delajo kmečki vrtnarji in ljubitelji cvetlic. Neka-tere cvetlice pa tudi ne zarode semena. Zato je pojm umetno gojenje cvetlic prav tako veljaven za trgovske vrtnarje, ka-kor za kmečke. Razlika je samo ta, da so trgovski vrtnarji prekupci — trgovci in kot taki obvezni plačevati davek, kakor so v tem prizadejni tudi prekupci in trgovci s sadjem, zelenjavo in z drugim bla-gom.

Ako vzgoji gorenski dekle veseči nagelj iz potaknjencev, saj ga iz semena ne more, je to umetni postopek. To je njen pridelek na kmetiji, ki ga sme prodati, kakor njen oče krompir, ki ga prideluje tudi umetno z gomolji.

Objava mestnega poglavarstva se najbr-že nanaša na prodajo krizantem. Vpraša-nje, ali so krizanteme umetno vzgojene, je pritrđiti le v toliko, ker jih vzgajajo iz potaknjencev in koreninskih odganjkov, torej umetno in naravno iz semena. Te posadijo na gredo, kakor drugo povrtnino. Ako pustimo na steblo le en cvetni po-pek, druge pa odstranimo, se razvije mno-go večja cvetlica, kakor če bi jih pustili več. Prav tako postopajo pri nageljnih in dalijah. Trganje odvsih cvetnih popkov ni nikakoli delo umetnosti, ki naj bi pripa-dalo edino le trgovskim vrtnarjem. Zato je nerazumljivo, da mora tržno nad-zorstvo eno in isto vrsto krizantem stavi-ti v dve skupini, namreč: stebila z eno cve-tlico v umetno in z več cveticami v kmeč-ko skupino. Ti predpisi spadajo v arhiv zgodovinske preteklosti, ko še ni bilo ta-ko zavitega vrtnarstva v mestih in na deželi in ko so bili edini gojitelji in pro-dajalci rož trgovski vrtnarji.

Brez pomoči kulturnim rastlinam, celo pri odpornejšem sadnem drevju in vinski trti ni zadovoljivega pridelka. Gnojenje, zalivanje, odstranjevanje odvsih delov, zatiranje zajedalcev ni umetnost, temveč navadno kmečko delo. Ako gojitelj kri-zantem odstranjuje odvsih odganjke, da pridelava večje cvetlice, ne gre, da mu kra-timo prodajo. Analogno temu bi morali zabraniti tudi sadjarju prodajo sadja, ki redči preobilan zarodek na drevesih, in tudi kmetu prodajo krompirja, ki po iz-kalitivni odhodi njivo in odstranjuje iz gr-mušijev odvsih odganjke, da s tem po-speši lepši in boljši pridelek. Prav tako bi morali v zaščito tovarnarjev prepove-dati kmetom napravljanje mošta, vina, sladokosa in kisjanja zelja, zakaj tu vo-di kemične procese in kmet ni kemik.

Dve sličici izpred sodišča

Maribor, 6. oktobra

16. aprila se je pripeljal z avtomobilom iz Nemške Radgone v Gederovce 29letni trgovski pomočnik Štefan Debelak iz Mur-ske Sobote. Obmejni organi so hoteli av-tomobil pregledati, ker je bil Debelak osumljen tihotapstva. Ko sta finančni pre-glednik in orožnik stopila na stopnišče av-tomobila, ju je pa Debelak pahnil z njega in naglo odjedal. Epilog je bil danes pred mariborskim okrožnim sodiščem, kjer je bil Debelak obsojen na 2 meseca strogega zapor, pogojno na dve leti.

Pred okrožnim sodiščem je bila obsoje-na 69-letna preužitkarica Marija Trasela z Rodnega vrha na mesec dni zapor in 300 din globe pogojno na dve leti, ker ni bila zadovoljna z delom občinske komisije, ki ji je premaknila mejnike. Traselova je izru-vala vseh pet mejnikov in jih vrgla na so-sedov svet. Soobtožena je bila tudi 37letna posestnica Marija Cafuta, ki pa je bila oproščena.

Konji so se splašili in pokopali pod se-boj 54-letnega hlapca Ivana Šalamuna iz Košakov, Kalvarijske ulice 2. Namenjen je bil z dvoprežnim vozom proti Maribor-u, pri Wegererjevi tovarni pa so se konji ustrašili prihajajočega vlaka in potegnili voz, Šalamun je padel tako nesrečno, da si je zlomil več reber in dobil tudi težke poškodbe na desnici in glavi, da so neza-vestnega prepeljali v bolnico.

Iz Ljutomera

— Sloves naših lovčev. Naša lovšča so letos prazna. Divjačina, zlasti fazanov in zajcev, je mnogo manj kot prejšnja leta, kar je pač povzročila velika povodenj, ki je uničila mnogo mlade divjačine. Zajci in fazani so zelo majhni, pač tisti, ki so prišli na svet po povodnji, dočim so bolj rani utonili. Naša lovšča niso kazala ni-kdar tako žalostne slike, kakor letos, e-čimer je padel njihov sloves, in se je mo-ral odšel omejiti na minimum.

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Preklic, izjave beseda Din 1.—, davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. davek posebej
Najmanjši znesek 8 Din

PSIHOGRAFOLOG

Felix Globočnik v Ljubljani, hotel »Soda«, sprejema dnevno od 8—12 in od 14—20, tudi ob nedeljah in praznikih. Obiske po hišah vrši po 20. uri zvečer po dogovoru. Pri dopisih treha navesti spol ter datum rojstva. Ekruranje anonimnih pisev, specialna raskakovanja itd. — Dela na strogo znanstveni pod-lagi. 2342

IZLETNIŠKO GOSTILNO odda v najem ali na račun A NOS, Maribor, Orožnova 6. 29. M.

HALO! Gostilna Terdan, Moste, Zaloška cesta 18, toči prvovrstna dalmatinska vina in dolenski cviček, liter Din 10.—, čez ulico Din 9.—. Dobra domača kuhinja s raznimi jedili. 2355

SMOKVE IN BOZINE na zalogi. »Veletrovinna južne-ga sadja«, Ljubljana, Tyrševa c. št. 48. 2356

KLISEJE
ENO
VEČERAVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

SLUŽBE

Beseda 50 par. davek posebej
Najmanjši znesek 8 Din

KUHARICA

In dobra gospodinja, vajena vseh del, išče službo k starejšemu gospodu ali k mali dru-žini, event. na orožniško po-stajo. Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod »Takošen nastope«. 30.M.

POSEST

Beseda 50 par. davek posebej
Najmanjši znesek 8 Din

STAVNO PARCELO ob Tržaški cesti v Mariboru proda Oset, Orožnova 6. 31.M.

PRODAM

Beseda 50 par. davek posebej
Najmanjši znesek 8 Din

JABOLKA zlahtna, od 20 kg naprej ras-poljna Posestvo »Grič«, Mari-bor. 30.M.

SIGUREN USPEH!

Inserirajte
v
„SLOV. NARODU“

ZAHVALA

Za vse dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli povodom teže izgube naše ljubljene sestre, tete itd., gospe

JOSIPINE INDRA

vдове PROKOP, roj. KALMUS,
vдове po okrožnem zdravniku

kakor za poklonjeno cvetje se tem potom vsem najtopleje zahvaljujemo.

Posebno zahvalo smo dolžni č. duhovščini, gg. zdravnikom za njihovo skrb ob boleznih, č. sestram usmiljenkam za vso pomoč, pevskega društva Krakovo-Trnovo za žalno petje ter vsem, ki ste blago pokojnico spremljali na njeni zadnji poti k večnemu počitku.

LJUBLJANA, dne 5. oktobra 1938.

ANA VILHAR, vдова ULRICH, roj. KALMUS, sestre; JABOGLAV KALMUS, brat; FRIDERIKA KALMUS, sestra, in ostale sorodstvo.

Cesta Ljubljana — Sušak

Dolgo se že vlečejo priprave, storilo pa se ni prav za prav še nič

Ljubljana, 6. oktobra. Graditev državne ceste Ljubljana — Sušak, kakor opažamo, dokaj počasi napreduje. Ze pred tremi leti so se vršila živahna raziskavanja barjanskega terena. V to svrhu so zgradili na izjanskem ozemlju dva iz kamna zložena stolpa, ki so ju od časa do časa pregledovali s tehničnimi pripomočki, koliko sta že zlezla v zemljo. Ker se pa to le ni zgodilo, so po tehničnih navodilih pred približno enim mesecem zgradili iz obeh stolpov enega, kar bi dalo na vsak način več možnosti za pogreznje kamna v zemljo, da se ni stolp nedavno zrušil na kup oziroma v eno samo grobljo. To se pa ni zgodilo radi mehkega terena, marveč radi slabe konstrukcije.

Brez pomena je voziti kamenje na kupe barjanske zemlje radi preizkušnje terena, kajti če bi bil barjanski teren tako slab, bi bilo že zdavnaj zlezle vse barjanske stavbe v zemljo. Ako bi bili vsi takega mnenja glede zidanega poslopja, kakor smo glede ceste, bi morali cerkev sv. Mihaela v Črni vasi graditi k večjemu na Golovcu ali Šmarini gori. Pa bodimo prepričani, da tudi ta stavba, ki je razmeroma težja od ceste, ki jo mislimo graditi, ne bo zlezla v zemljo ali se radi mehkega terena zrušila, ako ne bo druge elementarne neizgode. Zeleniške proge pri Preserju z mostom čez Ljubljanico vred bi s svojo obilno težo in zaradi težkega prometa na nji, ako bi bil barjanski teren tako slab, kakor ga smatrajo nekateri naši ljudje, že zdavnaj ne bilo več na površju.

Mnogo bolje bi bilo, ako bi dala naša

tehnika speljati omenjeno kamenje namesto na kup, na ceste, ki so prav tam okoli zelo slabe in nujno potrebne popravila. Tako bi bil vsaj en del ceste dober. Sedaj se pa ljudstvo, ki hodi mimo tega kamenja, ki od časa do časa spremeni svojo obliko, smeje in pravi, da bo prav to kamenje čez stoletja zgodovinskega pomena. Znanstveniki bodo to kamenje preiskovali, bolj nego preiskuje naša tehnika sedaj barje, v kakšno svrhu je bilo napeljeno.

Dolgo že trajajo te preizkušnje, trasiranje, vrtnenje itd., vendar pa ne moremo pred javnostjo pokazati ničesar razen kupa kamenja, da smo kaj naredili za to cesto. Prav v »Slov. Narod« smo že omenili, da je teren čez barje dovolj trden, da se lahko gradi na njem najmodernejša cesta. K temu ne manjka drugega kakor dobra volja in pa denar. Ako pa ni denarja, potem so tudi razne preizkušnje in izdelave načrtov odveč in brez pomena.

Ponovno pripominjamo, da naj se, ako se bo res kdaj gradila ta cesta, gradi približno v ravni črti iz Ljubljane čez barje proti lški vasi in nato po levem bregu nad lško proti Blokam. V tej črti je najbolj trden teren čez barje in ne bo treba odstranjevati nobenih važnejših objektov.

Prepričani smo, da bodo merodajni faktorji to preudarili in slednjič uvideli, da mora biti moderna cesta v ravni črti in ne približno sedanje izjanske ceste čez barje proti lški vasi, ter pri tem upoštevali naše predloge in kritiko, ki je na mestu in posevno upravičena.

Kitajsko ženstvo v obrambi domovine

Borba za neodvisnost Kitajske je zdramila kitajsko ženo iz stoletnega spanja

Boj za neodvisnost Kitajske je zdramil kitajsko ženo iz stoletnega spanja, — je izjavila Čangkaškova žena v pogovoru s poročevalcem nekega ameriškega novinskega koncena. Kitajke so zdaj pripravljene braniti svojo domovino tudi z orožjem v roki, če bi bilo to potrebno, je pripomnila žena in prva sotrudnica vodje zedinjene Kitajske. Kitajke so sposobne pomagati tudi na bojišču, zadržati in odbijati napade osvobodilcev. Naporno delo in prečute noči so zapustile globoke sledove na obrazu Čangkaškove žene. Ostre poteze je dobil njen obraz, kar je nekaj izrednega na obrazih kitajskih žen. Čangkaškova vodi organizatorično delo žen, obenem pa marljivo pomaga svojemu možu in skoraj neprestano je v generalnem štabu, kjer vzorno opravlja tajniške posle.

Že pred napadom Japoncev je bilo združevanje kitajskih pokrajin v solidno organizirano državo na pravi poti. Če bi pa ne bil prišel japonski naval in skupna nevarnost, bi bilo trajalo morda sto let ali pa še več, predno bi bili prišli tja, kjer stojimo zdaj. Kitajke žene so mnogo pripomogle k zedinjenju svoje domovine. Mnoge med njimi, zlasti tiste, ki so študirale na inozemskih šolah, so postale najboljše pomočnice možem pri njihovem delu za prebujenje kitajskega naroda. Družabni položaj Kitajke se zdaj ne razna več po mozevem, kakor je bilo skozi dolga stoletja, temveč po njenih lastnih zaslugah in vrednosti. Še ni dolgo tega, ko so bile sklicane prvakinje ženskega pokreta na konferenco, na kateri je bil določen enoten načrt uvrstitve žen v veliko obrambno fronto.

Vsaka zavedna Kitajka je dolžna vzgajati druge v tem smislu, da je mogoče nadomestiti čim več moških tam, kjer lahko opravljajo njihovo delo ženske, da se more tem več moških boriti za svobodo domovine. Ženske morajo izdelovati uniforme in šivati perilo vojakom, srečati morajo ranjenecem in nositi tudi glavno težo dela v tovarnah. Na tem polju so v prvi vrsti policane ženske k delu za obrambo domovine. Kitajke so pa tudi na bojišču, toda v borbo jih je posego zaenkrat še malo. Borba je stvar moških in dokler ima Kitajka dovolj mož, ni treba, da bi šle ženske v strelske jarkove s puškami v rokah. Če bi pa prišlo tako daleč, da bi jelo primanjkovati moških za obrambo domovine, bodo stopile ženske tudi v prve bojeve vrste. Važna naloga žen je skrbeti za otroke beguncev. Mnogi otroci so izgubili starše ali pa so starši umrli na poti odnošni padli v vojnem pasu. Ni lahko skrbeti za množico teh otrok, ki jih je zadel najbolj kruta usoda. Toda narodna dolžnost je nadomestiti jim starše.

Niti z besedico pa Čangkaškova ni omenila svojega dela, čeprav na Kitajskem vsak človek ve, koliko je storila in koliko dela za organizacijo ženskega pokreta, za organizacijo ženstva proti napadalcem na enotnost in svobodo Kitajske. Vsak tudi ve, da opravlja vsa civilna dela, kar jih sploh more opravljati ženska, da olajša delo svojemu možu, na čigar ramah sloni vsa teža vojne organizacije.

MODERNE PRIDOBITVE
Mimoidoči: Povejte mi no, ali vaša motor tako strašno ropota?
Avtomobilist: To ni motor, gospod, to je radio v mojem avtomobilu.

V prvih mesecih vojne, je nadaljevala Čangkaškova, orehivalstvo notranjih pokrajin Kitajske ni bilo posebno navdušeno za borbo proti Japoncem, ko so navallili na obsejne in obmorske pokrajine. Toda narodna kitajska propaganda in pripovedovanje beguncev, pripeljanih v notranje pokrajine, sta storila za zedinjenje Kitajske v kratkih mesecih to, za kar bi bila potrebna v normalnih razmerah cela stoletja. Pasivnost in brezbržnost za dogodke v obsejnih pokrajinah sta izginila in zdaj lahko brez pretiravanja rečemo, da je Kitajka res enotna v borbi za svojo neodvisnost.

GEORGES OHNET:

SERGEJ PANIN

Ne tarnajte, to je odveč, — je dejal Sergej z zaničljivim nasmehom, — smilite se mi s svojimi težavami. Človek bi dejal, da se nastavlja k velikim vrcam. Bomo videli, kakšno korist boste imeli od tega.

— Princ, prisegam vam, da sem obupan, — je dejal Cayrol vzemirjen nad nenadnim preokretom svojega razgovora. — Čujte, bodite pametni! Ne vem, kaj ste storili svoji tašči, vem pa, da je ona zelo jezna na vas. Jaz bi na vašem mestu ne žrtvoval prijateljstva z gospo Desvarennesovo, rajši bi ji šel na roke in se prilagodil razmeram. Saj veste, da se muhe ne love na kis.

Sergej je zaničljivo premeril Cayrola od pete do glave, potem se je pa globoko užaljen pokrtil, rekoč:

— Oprostite, dragi moj, kot bankir ste imeniten dečko, če imate dovolj denarja, kot pridigar ste pa sila smešni.

Pri teh besedah se je Sergej obrnil in odšel. Ves zbegani bankir je ostal sam. Sergej je odšel po hodniku, vihteč v roki palico. Obšla ga je divja jeza, pomešana s strahom.

Gospa Desvarennesova mu je bila z eno samo besedo zaprla vir, iz katerega je skozi tri mesece mirno črpal denar za svoje burno življenje.

— Oprostite, dragi moj, kot bankir ste imeniten dečko, če imate dovolj denarja, kot pridigar ste pa sila smešni.

Pri teh besedah se je Sergej obrnil in odšel. Ves zbegani bankir je ostal sam. Sergej je odšel po hodniku, vihteč v roki palico. Obšla ga je divja jeza, pomešana s strahom.

Gospa Desvarennesova mu je bila z eno samo besedo zaprla vir, iz katerega je skozi tri mesece mirno črpal denar za svoje burno življenje.

Visoka starost se podeduje

Dolgotrajno življenje je odvisna od mnogih pogojev, med katere spadajo zunanji in notranji vplivi. Med zunanje prištevamo okolje, v katerem človek živi, škodljive snovi, ki delujejo v organizmu pri delu, hrano, bolezn, nesreče in naša življenja. Če odkletemo činitele, ki vplivajo več ali manj vsak zase, nam ostanejo notranji vplivi, od katerih je odvisna dolgotrajno življenje. Tu je na prvem mestu dednost. Zdej je že znano, da se dolgo življenje podeduje, da je to že v naravi odnosa v organizmu. Prej so iskali vzroke visoke starosti v raznih slučajnih pojavih. Ruski učenjak Mečnikov je mislil, da je vzrok visoke starosti v Bolgariji splošna navada jesti jogurt. Ta namreč blagodejno vpliva na prebavne organe, zadržuje gnolobne procese in preprečuje nastanek strupenih snovi, ki polagoma zastarajo človeški organizem. Pod vplivom te teorije so jeli zdravniki čistiti čreva in ali so celo tako daleč, da so debelo črevo izrezali. Toda nastopila ni nobena ugodna posledica. Mečnikov sam je dočkal visoko starost, toda verjetno je, da bi jo bil dočkal tudi sicer.

Podedovanost visoke starosti se zdaj splošno priznava in to spoznanje podpira tudi statistika. Na praški kliniki za bolezni starosti pri dr. Elzeitu sta se ukvarjala zdravnika Tvaroh in Menšik s vprašanjem, kako se visoka starost podeduje. Preiskala sta 211 moških in 365 žensk. Ugotovila sta, da otroci povprečno preživijo svoje starše. Povprečna starost staršev je bila 66 let, otrok pa 76. Otroci so torej preživeli svoje starše za 20%. Sinovi podedujejo svojo starost po materi, hčere pa po očetu. Zdrav moški brez bolezni, ki bi sama določila dolgotrajno življenje, lahko upa, da bo preživel svojo mater za petino dolgejci njenega življenja, zdrava žena pa svojega očeta za enako razliko.

mer Charlesa Philareta, ki si je znal izbrpan po trojni vročici pripraviti pravi občutek zime s čitanjem »Prehoda čez Berezino«.

Pri biblioterapiji morajo biti bolnikovi živci vedno sveži, kar je velikega pomena za zdravljenje. Strežnice v bolnišnicah citajo bolnikom na glas, za vsakega bolnika je štivo skrbno izbrano takoj ob sprejemu v bolnico s posebnim ozirom na njegovo bolezen, starost in poklic. Naravno je, da se ta metoda ne da uporabiti pri vseh boleznih. Toda dosedanje izkušnje nas uče, da so uspehi biblioterapije zelo razveseljivi. Z zboljšanjem bolnikovega dušnega stanja se zboljša tudi njegovo telesno stanje.

Poskusite še vi

V Barisali blizu Kalkute sedi na palmi Ind, ki mu zadostuje to za preživljanje. Zlezel je na njo pred dobrimi šestimi meseci, ko je bil ves obupan, ker ni mogel dobiti primerne službe, da bi se bil mogel preživljati. Trdno je sklenil ostati na palmi, dokler mu bogovi ne naklonijo vsaj skromnega zaslužka. In v teh šestih mesecih je postal slaven tako, da mu sploh ni treba zlezi s palme. Ponujajo mu od vseh strani službe, toda mož ima vedno večje zahteve. Na palmi se mu ne godi slabo. Iz njenih listov si je spletel posteljo, mati mu pa nosi jesti. Po vrvi potegne v svoje gnezdo jed in je zadovoljen tako, da je sklenil ostati na palmi najmanj dve leti, ker upa potem dobiti zelo dobro službo ali pa bo lahko živel kar od svoje slabe.

Tudi med nami je mnogo takih, ki bi morali posnemati tega Ind, le da pri nas nimamo palm in da bi najbrž take brezposelne hitro potegnili z drevesa.

Iz Celja

— Zborovanje trgovstva dravske banovine. Kakor smo poročali že včeraj, je bila včeraj v Narodnem domu v Celju izredna skupščina Zveze trgovskih združenj dravske banovine. Skupščina, ki je trajala dobri dve uri, je otvoril in vodil predsednik zveze g. Stane Vidmar. Predsednik je najprej pozdravil navzoče številne delegate vseh trgovskih združenj, posebno pa predsednika Zbornice za TOI g. Ivana Jelatinca in zastopnike tiska. Nato je podal predsedniško poročilo, ki smo ga objavili v izveščku že v včerajšnji številki. Izredna skupščina je formalno sprejela nova pravila zveze, ki jih je odobrila redna skupščina in potrdila banska uprava. Nato je predsednik Zbornice za TOI g. Jelatin v zanimivem in stvarnem govoru orisal posledice sprememb strukture češkoslovaške republike na naše gospodarstvo, pri čemer so priredili udeleženci navdušene ovacije bratski češkoslovaški republiki. Nadalje je poročal o mednarodnem trgovskem kongresu v Berlinu in o razveseljivem zblizanju central, predstavništva našega trgovstva v Beogradu in bolgarskega trgovstva. Za predsednika Zveze je bil zopet izvoljen g. Stane Vidmar za I. podpredsednika g. Pinter iz Maribora, za II. podpredsednika g. Verbič iz Ljubljane in za blaginika g. Fabiani iz Ljubljane. Sklenjeno je bilo, da bo k sejem ali ožega odbora zveze vabljeno tudi predsednik lesne sekcije. V širši odbor je bilo izvoljenih 29 delegatov, po večini: predsedniki trgovskih združenj, v ožji odbor pa so bili izvoljeni g. Čeh (Murska Sobota), Košir (Prekopa), Snaj (Ptuj), Fazarinc (Celje), Berjak (Kranj), Savnik (Radovljica), Turk (Novo mesto) in Lenarčič (Ločatec). Skupščina je soglasno sprejela predlagane resolucije, ki vsebujejo aktualne zahteve in želje našega trgovstva. Pri slučajnostih so bile obravnavane razne trgovske zadeve. Skupščina je pokazala, da vlada med našim trgovstvom sloga in enotnosti, ki je najboljši dokaz zrelosti in najboljši porok bodočih uspehov v korist trgovstva in vsega našega gospodarstva.

— Nesreča ne počiva. Ko se je igral 5. letni sinček dninarice Jože Tepej s Pake pri Vitanju v soboto na Paki z otroki, mu je eden izmed otrok podstavil nogo. Deček je padel tako nesrečno, da si je izpahnil desno roko v ramenu. V nedeljo pa se je ponesrečila njegova dveletna sestra Marija Tepejeva. Padla je doma s stola in si zlomila desno roko v zapestju. V West-novi tovarni v Gaberju je stroj za stiskanje pločevine v terek zgrabil 18-letnega delavca Ivana Rojca z Anškega vrha nad Celjem in mu zmečkal vse prste na desni roki razen palca. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

— V kapucinskem samostanu v Celju je umrl v sredo 22-letni klerik Pavlin Zagar iz Škofje Loke. V celjski bolnici je umrl 41-letni dninar Tihan Kolbasa iz Gornje-garada.

Poveljniki angleške oborožene sile

Sir Roger Roland Backhouse, sir Cyril Louis Norton Neval in viscount Gort

Usoda vsega naroda v vojni je odvisna od sposobnosti in nadarjenosti pešice mož. Zdej, ko se vsa Evropa mudi oboroženo in smo pravkar preživeli skrajno napeto in nevarno novo vojno, bo marsikoga zanimalo, kdo so možje, stoječi na čelu armad velikih evropskih držav, kdo so možje, ki bi v primeru vojne pomerili med seboj svoje sposobnosti in sile. Ogledimo si najprej Anglijo in poveljniki, njene vojske.

Vrhovni poveljniki angleških oboroženih sil bi bili v resnici trije neznani možje, ki jim je povprečno po 54 let. Ker je Francija zdaj praktična zaveznica Anglije, bi bil eden izmed njih poveljnikov združenega vojnega brodogoja, drugi pa vrhovni poveljnik letalskih sil obeh držav. Francoski general Foch naših dni, bi bil najbrž vrhovni poveljnik francoske in angleške vojske na suhem. Tudi v bodoči vojni bo sile na največja odgovornost za varnost angleškega imperija na vrhovnem poveljniku angleškega vojnega brodogoja, kakor je bilo to leta 1914. Nobena suhozemska ali zračna oborožena sila bi ne mogla sama po sebi rešiti Anglije pred izolacijo in vsega imperija pred porazom, če bi izgubilo angleško brodogojno kontrolo nad morji.

Mož, določen za to odgovorno in težko nalogo je 59-letni admiral sir Roger Roland Backhouse, vrhovni poveljnik angleškega brodogoja od leta 1935. V septembru tekočega leta je postal Backhouse »First Sea Lord«, vrhovni poveljnik mornariškega štaba po lordu Hatfieldu, ki je zavzemal to mesto do leta 1933. Če bi bila pa letos kot rečeno izbruhnila vojna, bi bil nastopil sir Backhouse to mesto neopredno. Večini Angležev je sir Robert Backhouse samo ime. V mornarici pa velja za najpomembnejšega moža od časov admirala Nelsona, če se ni popularnejši od njega. To je mož visoke, koščene postave, gladko obrt in že močno razredčenih las. On je nedvomno najvplivnejši mož angleške mornarice. Nima pa rad javnih proslav in sploh odklanja vsako počastitev. Zato je razumljivo, da ga široka javnost skoraj ne pozna. Njegov brat je profesor orientalskih jezikov, drugi je tudi admiral, tretji, upokojeni častnik se pa peča zdaj s trgovino.

Sir Robert Backhouse je bil rojen leta 1878. Bil je kapitan na poveljniški ladji lorda Jellicoe »čeladni vojvoda« v letih 1914 in 1915 in kot tak se je udeležil bitke pri Jutlandu. Poveljeval je prvi bojni eskadri sredozemskega brodogoja v letih 1932 do 1943, pozneje je pa postal vrhovni poveljnik angleškega domačega brodogoja, tako zvan »Hornet Fleet«. Neki njegov prijatelj je dejal o njem, da je za delo kakor tiger in zanesljiv kakor spodnja zbirnica.

Se znanja pa pozna široka javnost 52 letnega vrhovnega poveljnika angleškega letalstva maršala sir Cyril Louis Norton Nevala, moža, ki je tako hitro izpremenil letalske Velike Britanije v strašno bojno orožje in mogočno obrambno sredstvo. V primeru vojne bi bila njegova

Backhouse

dominantno organizirati obrambo velikih angleških mest pred letalskimi napadi in nagle protinapade na sovražnika. Sir Neval bi postal v novi vojni najbrž vrhovni poveljnik angleških in francoskih zračnih sil. Svojo kariero je začel v suhozemski vojski. Po svoji zunanosti je tipičen angleški častnik s kratko pritrženimi brdicami emelega pogleda in vojaško vzravnane postave. Kakor Backhouse tudi on sovraži popularnost in njegovo sliko zelo redko vidimo v angleških listih. Njegova žena je Američanka.

Neval je bil v letu 1904 do 1914 v angleški vojski in udeležil se je mnogih bitk na nemirni severozapadni fronti v Indiji. Letati se je naučil leta 1911 in dobil je eno najboljših izpričeval Kraljevskega letalskega kluba. V začetku svetovne vojne je bil dodeljen letalstvu, v katerem je postala pozneje znana Royal Air Force. To je bila formacija angleškega vojnega letalstva, ki je prizadela z bombardiranjem Nemcem mnogo preglavic. Leta 1931 je postal Neval poveljnik te formacije v Middle Eastu, štiri leta pozneje pa član močnega Air Council s širokim programom Royal Air Force, ki se je pričel prav takrat izpolnjevati. Leta 1937 je postal vrhovni poveljnik vojnega letalstva.

Tretji najvplivnejši angleški vojskovodja je šef generalnega štaba viscount Gort, 51 letni energični mož, imetelj vseh najvišjih angleških vojaških odlikovanj za hrabrost. Vrhovni poveljnik angleške suhozemske vojske je postal leta 1937, ko je energični vojni minister Leslie Hore-Belisha »vstrelil« najvišja mesta v vojnem ministruvstvu ter jih zasedel z mladimi častniki. Brvi novinar Hore-Belisha je možer v delanju popularnosti. S tem je povedano, zakaj je viscount Gort dobro znan. Med svetovno vojno je bil odlikovan s viktorijanskim križcem, najvišjim angleškim odlikovanjem za hrabrost na bojišču. Razen tega je pa dobil več drugih visokih odlikovanj. Bil je častnik generalnega štaba v Sanghaju ter ugleden član angleškega in indijskega štaba.

Ko ga je Hore-Belisha imenoval za načelnika generalnega štaba angleškega imperija, je prevzel Gort odgovornost za izvežbanje nedavno mehanizirane angleške armade. Z vojnim ministrom se je sestel prvič v Švici, kjer sta se zaletela skupaj pri smučanju. Kmalu sta postala dobra prijatelja in morda je bila neizgovljena smučevala isto srečno naključje, ki je privlekel Gorta do imenovanja za vrhovnega poveljnika angleške vojske. Gort je mož nizke, koščene postave, kratko pritrženih brdic in redkih las. V primeru vojne bi bila v njegovih rokah odločitev, ali bi Anglija poslala na kontinent tudi svojo vojsko ali ne.

Biblioterapija

Ze večkrat so delali poskuse s tako zvano biblioterapijo, z lečenjem s pomočjo knjig. Glavni zagovornik tega načina zdravljenja je bil zdravnik de Vega. Biblioterapija je neke vrste duševno zdravljenje bolnega, ki mora biti potem izpolnjeno s običajnim zdravljenjem. De Vega si je razdelil knjige po starejših navodilih pisatelja Bulwer Littona, ki je imel svojih knjižnico razdeljeno po tem, kakšne fizične ali duševne bolezni so se dale lečiti z nekaterimi knjigami. Znan je tudi pri-

glasno povedala, da vam vzame ves kredit in po vašem kislem obrazu sklepam, da je ta bedak Cayrol izpolnil njeno povelje.

Razjarjeni Sergej je udaril z nogo ob tla in hotel je odgovoriti, toda Herzoga ni bilo tako lahko zmotiti v besedi. Razen tega je pa imel nekaj v pogledu, kar je Panina težilo.

Zdelo se je, da prodira bankir s pogledom do dna njegovega žepa. Zato se je instinktivno prijel za žep, da bi Herzog videl, da je njegova denarnica že prazna.

— Kaj mi pripovedujete tu? — je dejal kontno prisiljeno nasmejan.

— Stvari vendar, ki vas morajo osebno zanimati, — je odgovoril Herzog zaupljivo. — No, torej, bodite iskreni. Ali vam je Cayrol odklonil denar? To je neroda. Ali potrebujete mnogo? Ali bi vam zadostovalo sto tisoč frankov?

In hitro je napisal nekaj besed v čekovno knjižico in izročil princu ček.

— Tak mož, kakor ste vi, vendar ne sme ostati v zadregi zaradi take malenkosti.

— Toda, gospod, — je dejal Sergej užaljeno in potisnil Herzogovo roko od sebe.

— Kar vzemite to in nikar ne mislite, da se mi morate za to zahvaliti. Ni vredno govoriti o takih malenkostih. Med nama je to šala.

Prijel je prince pod roko in ga počasi odvedel.

— Ali imate svojo kočijo? Dobro, moja bo vozila za nama. O marsičem se morava pomeniti. Vaj sedanjí položaj ne more dolgo trajati. Prepričan sem, da ga bom lahko izpremenil.

In ne da bi Panina vprašal, če mu je to prav, je sedel bankir v njegovo kočijo.

— Nekoč sem dejal, če se še spominjate, — je nadaljeval Herzog, — da vam bom lahko nekega dne koristen. Vi ste poslušali moje besede samozvestno. Takrat nisem bil vsiljen. In vendar, glejte, ta dan je napočil. Ali mi dovolite spregovoriti z vami iskreno besedo? To je moja navada in verjemite mi, da je dobra.

— Pa naj bo, — je odgovoril Sergej kislega obraza.

— Dragi moj princ. Vi ste zdaj v šlamastiki, kakor pravi ljudstvo. Vaše potrebe so ogromne, dohodkov pa nimate nobenih.

— Prav za prav... je ugovarjal Sergej.

— Dobro! vi se upirate, — je dejal bankir smeje. — Toda jaz se nisem končal... Takoj prvi dan po poroki ste postavili svoj dom na široko nogo. Sijajni družabni večeri, krasna vpraga, brezhibna uniforma, staja dirkalnih konj, lovška ekipa, skratka plemiški dom. Žal je treba za vzdrževanje takega doma mnogo denarja in ker ga zapravljate, ne da bi računali, zamenjavate kapital z obrestmi in zdaj ste skoraj že na robu propada. Ne mislim, da bi morali izpremeniti način življenja in prilagoditi svoje izdatke oni neznatni renti, ki vam je še ostala. Nikakor ne! No torej dobro, če hočemo podpreti vaš način življenja in da bo to gmotno mogoče, ne da bi uganjali svoje vrto-glavosti v igri ali z ženami, moramo urediti vse tako, da vam kane vsako leto v blagajno milijonček.